

Direktoratet for arbeidstilsynet
Postboks 4720 Torgard
7468 Trondheim
epost: post@arbeidstilsynet.no

Deres ref. 2017/8431

ADRESSE COWI AS
Kobberslagerstredet 2
Kråkerøy
Postboks 123
1601 Fredrikstad
TLF +47 02694
WWW cowi.no

DATO 14. september 2017
SIDE 1/3
REF also
OPPDAGSNR adm3620.04-003

Svar på høring av forslag til endringer i arbeidsmiljøforskriftene

Viser til Høringsbrev 2017 - forslag til endringer i arbeidsmiljøforskriftene, utsendt fra Arbeidstilsynet 29 mai. 2017. Vi imøteser et nytt reglement for næringen og synes det nye forslaget er gjennomarbeidet og har mange gode forslag.

COWI AS er et rådgivende ingeniørfirma og har avdelinger som prosjekterer og følger opp ulike anlegg under vann over hele Norge, både i elver, innlandsvann og i sjø. De ansatte ved avdelingene er utdannet ingeniører og yrkesdykkere. Dykkearbeider utført av COWI AS tilfredsstiller dagens regelverk for dykking fra Arbeidstilsynet.

Arbeidsoppgavene i forbindelse med dykking er grovt sett:

- Forundersøkelser med videokamera
- Sedimentprøvetaking på grunt vann
- Inspeksjon og kontroll av ledningsanlegg

Dykkingen under forundersøkelsene og sedimentprøvetakingen blir som oftest utført som en del av et større oppdrag med kartlegging av større områder vha. kartleggingssystemer i båt. Anleggene er spredt over hele Norge. Dette innebærer at alt personell og utstyr må fraktes til de ulike lokalitetene. Dykkingen utføres uten bruk av annet verktøy enn et hodemontert kamera og dybdemåler. For påvisning av evt. forurensing i bunnen, forlanger Fylkesmannen at det skal tas prøver av sedimenter, som sendes inn til analyse. Sedimentprøvetakingen utføres normalt i dybdeområdet fra 1-10m vanddyb og består i å fylle prøveglass med sedimenter fra sjøbunnen. Forslaget til nytt reglement for næringen innebærer en store endringer for vår virksomhet og for våre oppdragsgivere. Et typisk kartleggingsoppdrag supplert med en enkel sedimentprøvetaking på feks. 3m dyp vil medføre at man må medbringe totalt 4 personer og et større fartøy for å tilfredsstille regelverket for dykking. Det generelle prisnivået for tjenesten vil kunne bli så høyt for enkelte oppdragsgiverne at arbeid med feks. prøvetaking av forurensete sedimenter, inspeksjoner av utløpsledninger, befaringer for valg av trasse, samt kontroll av ferdige anlegg for vann og avløpsledningen vil bli innstilt eller i beste fall utsatt. Følgene ved å ikke inspisere trasser og ferdig lagte ledninger

vil kunne få store miljømessige konsekvenser. Brudd på avløpsledninger lagt i rasutsatte områder, kryssinger av høyspent og ikke mins ledninger lagt på spisse eller skarpe steiner eller fjellformasjoner, vil kunne medføre umiddelbar lekkasje eller lekkasje på sikt. Slike lekkasjer er vanskelige å oppdage, men ved befarings før og kontroll av dykker etter vil antall skader fortsatt holdes på et minimum.

Sikkerhet skal gå først - men man bør etter vår mening kunne ha et «sikkert nok»- alternativ basert på en risikovurdering av dykkeoperasjonen. Det nevnes i denne sammenheng at COWI AS har hatt 40 år med ulykkesfri virksomhet innen vår type dykking.

Vi ønsker å fremme forslag til endring av bestemmelsene som er foreslått:.

- 1) Det lages et unntak mhp. kravet vedr. personell, utstyr og fartøy ved sedimentprøvetaking og inspeksjonsdykking ned til 15m vandndyp, hvor det ikke skal medbringes annet verktøy enn hodemontert videokamera og dybdemåler. Det forutsettes fri vei til overflaten og utarbeidet risikoanalyse for gjeldende arbeidsoperasjon.

Unntaket gjelder og begrunnes med:

- Antall personer på dykkelag. Vi mener et personell på 3 mann (dykker, beredskapsdykker/båtfører og linemann) bør være tilstrekkelig for denne typen dykking. Inspeksjon og sedimentprøvetaking utføres uten verktøy. Det er således mindre fare for komplikasjoner enn ved bruk av anleggsutstyr. Når dykker har begge hender fri og ikke utsettes for fare fra verktøy/ytterligere slanger til overflaten vil dette medføre mindre risiko for dykker. Ved innføring av et krav til fri vei til overflaten, medfører dette at det er raskere å dra dykker opp til overflaten enn å bistå vedkommende på bunnen.
- Grense på 9m for overflateforsynt dykkerutstyr settes til 15m. Det er flere årsaker til at vi ønsker denne grensen endret:
 - En dykker kan være på 15 m dyp i 90 minutter før dekompresjon kan bli aktuelt iht. norsk Dykketabell. Ved god planlegging av dykket kan man feks. legge inn en tilstrekkelig margin på tilgjengelig pustegass slik at man ikke er på grensen av den gassmengde som er nødvendig. Vi foreslår at det heller settes krav til tilgjengelig reservegass, som kan medbringes til dykker i en nødsituasjon av beredskapsdykker.
 - En luftslange (inkl. sikkerhetsline, kommunikasjon, lys, video, dybdemåling) vil bli vesentlig tykkere og ha en større oppdrift enn en kabel uten lufttilførsel. Dette kan medføre en ekstra risiko for en dykker, feks. i elver og andre strømutsatte områder. Under inspeksjoner langs lengre ledninger under vann vil også en tykk kabel medføre tyngre arbeid for dykkeren som skal slepe denne.
- Overflaterregistrering av vandndyp er slik vi ser det knyttet til overvåking av dykkeren mhp. dekompresjon. Når det dykkes grunnere enn 15m er det relativt lang tid før denne grensen nås. Det bør etter vår mening utføres en risikovurdering hvor planlagt dykketid og vandndyp inngår i en vurdering av behovet for overflaterregistrering av vandndypene.
- Krav til båt. Båttype og størrelse må tilpasses de farvann man er i. Det er restriksjoner på bruk av båtmotor i rekke vann og vassdrag i Norge

samt vanskelig tilgjengelige områder hvor utsetting av større fartøy ikke er mulig. Forbud mot motorisert ferdsel i utmark kan medføre at eneste mulighet for ferdsel på slike vann og elver er med mindre båter. Båt må derfor kunne tilpasses arbeidsoperasjon og størrelse grunnis i risikoanalyse for dykkingen. Båtstørrelse bør også sees i sammenheng med krav til personell og utstyr for arbeidsoperasjonen.

2) Videre ønskes følgende endringer:

- Kurs for dykkeleder bør ikke låses til 2 ukers varighet. Det bør være mulig å gjennomføre pensum i løpet av kortere tid hvis dette gjøres effektivt. Det bør uansett vurderes ut fra det pensum som blir kravet for et slikt kurs.
- Oppdateringskurs for dykkeleder bør heller ikke låses til 3 dager av samme grunn.

3) Vi ønsker videre å bemerke:

Vi er usikre på om sikkerhet for beredskapsdykker og dykker er ivaretatt når det forlanges at beredskapsdykker skal kunne være i vannet i løpet av 1 minutt. Dette forutsetter at beredskapsdykker må sitte med alt utstyr på under hele dykkeoperasjonen. Avhengig av klima og eksponering kan dette medføre overoppheting/dehydrering eller nedkjøling. Dette vil kunne føre til at beredskapsdykker ikke kan gjennomføre en eventuell redningsoperasjon optimalt. Det kan derfor diskuteres om et krav til feks. 3 min. responstid kan være tilstrekkelig, ut fra en risikovurdering av aktuell arbeidssituasjon.

Vi imøteser nytt regelverk og stiller gjerne til disposisjon for evt. kommentarer eller avklaringer innen vår bransje.

Med vennlig hilsen
for COWI AS

Olav Solheim